

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1653/23
30.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Иване Марковић Радојевић и Радмиле Радић, чланова већа, у парничном поступку по тужби тужилаца АА и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Огњен Зиндовић, адвокат из Београда, Улица Данила Лекића Шпанца број 14/6, против тужених ВВ, ГГ, обоје из ..., ДД из ... и ЋЋ из ..., чији је заједнички пуномоћник Наташа Драговић Раковић, адвокат из Београда, Улица војводе Степе број 263, ради редуције завештања, вредност предмета спора 1.456.065,00 динара, одлучујући о жалби тужилаца изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П 6605/17 од 13.05.2022. године, у седници већа одржаној дана 30.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужилаца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 6605/17 од 13.05.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужилаца, којим су тражили да се утврди да је писаним завештањем пок.ЕЕ, проглашеним на рочишту пред Четвртим општинским судом у Београду дана 21.08.2007. године, а којим је располагао целокупном својом имовином, повређено право тужилаца АА и ББ на нужни део. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се утврди да се смањује завештање у ставу 2 тачка 1 и 2 и да се утврди да су тужиоци: - сувласници са уделом од по 1/20 са туженима на стану број ... у ... у Улици ..., површине 109 м², по структури четворособан, на шестом спрату зграде постојеће на к.п...., уписане у лист непокретности ... за КО ...и да се тужени солидарно обавезу да тужиоцима на име новчане противвредности њиховог нужног дела исплате сваком тужиоцу износ од по 669.532,50 динара; као и да су сувласници са уделом од по

1/20 са туженом ЂЂ на гаражи број ... површине 19 м² испод зграде у Улици ..., постојеће на кат.парц... уписане у лист непокретности ... за КО ... и да се обавезе тужена ЂЂ да тужиоцима на име новчане противвредности њиховог нужног дела исплати сваком тужиоцу износ од по 58.500,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезани су тужиоци да туженима на име трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 230.625,00 динара са законском затезном каматом од извршности, па до исплате у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Против наведене пресуде благовремено су жалбу изјавили тужиоци, побијајући је у целости из свих разлога предвиђених одредбом чл.373 став 1 Закона о парничном поступку. Трошкове другостепеног поступка су тражили и определили.

Тужени су одговорили на жалбу тужилаца. Трошкове другостепеног поступка су тражили.

Апелациони суд је испитао првостепену пресуду у смислу члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП-а ("Службени гласник РС" број 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-др.закон) и оценио да жалба тужилаца није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а жалбом тужилаца се неосновано указује да је приликом доношења ожалбене пресуде учињена битна повреда одредаба парничног поступка која је прописана чланом 374 став 2 тачка 12 ЗПП-а. Ово стога што је изрека ожалбене пресуде разумљива, не противречи сама себи ни разлозима у пресуди у пресуди је наведено довољно разлога о битним чињеницама које су јасне и непротивречне, што значи да ожалбена пресуда нема недостатке због којих се не би могла испитати.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда дана 25.07.2005. године преминуо је оставилац ЕЕ иза кога је покренут оставински поступак пред Трећим основним судом у Београду под О број 1017/17 по поднетом предлогу од 04.07.2007. године, а на рочишту одржаном дана 21.08.2007. године проглашено је завештање овог оставиоца. На овом рочишту наследни учесници ВВ, ГГ и ДД (тужени), као супруга и деца оставиоца, прихватили су се наследног дела и признали пуноважност завештања, а ЖЖ (мајка и супруга тужилаца АА и ББ) и ЗЗ, прихватиле се наследног дела и оспориле пуноважност завештања. Дана 02.10.2007. године, решењем Четвртог основног суда у Београду, прекинут је оставински поступак и наследне учеснице ЖЖ и ЗЗ упућене да покрену парницу ради оспоравања пуноважности тестаментата оставиоца. Решење о прекиду постало је правоснажно доношењем решења Вишег суда у Београду Гж 7799/10 дана 04.04.2012. године. У току 2012. године, наследне учеснице ЖЖ и ЗЗ, поднеле су тужбу против овде тужених, ради утврђења непуноважности завештања пред Првим основним судом у Београду, који поступак је окончан решењем о повлачењу тужбе од 23.11.2012. године, које је постало правоснажно дана 16.12.2012. године. По предлогу овде тужених настављен је оставински поступак, а на рочишту дана 22.04.2015. године наследне учеснице ЖЖ и ЗЗ истакле су захтев за редукацију тестаментата у висини нужног наследног дела. Решењем оставинског суда од 29.08.2017. године О број 1017/17 упућени су овде тужиоци на подношење тужбе за редукацију тестаментата, имајући у виду да је током оставинског поступка преминула ЖЖ, њихов

правни претходник. Тужба у овој правној ствари поднета је дана 07.11.2017. године.

Све важне чињенице за доношење одлуке првостепени суд је потпуно и поуздано утврдио изведеним доказима, које је правилно оценио применом одредбе члана 8 ЗПП-а и оно се жалбеним наводима тужилаца не доводи у сумњу. На утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио материјално право када је применом одредби чл.58 став 1 и 59 став 1 Закона о наслеђивању, те одредбе чл.389 став 1 Закона о облигационим односима нашао да тужиоци не уживају правну заштиту по захтеву из тужбе, зато што је протекао рок предвиђен одредбом чл.58 Закона о наслеђивању од 3 године од дана проглашења завештања.

Наиме, имајући у виду да је завештање оставиоца ЕЕ проглашено на рочишту 21.08.2007. године на којем су присуствовале наследне учеснице - правна претходница овде тужилаца, сада пок.ЖЖ и ЗЗ, а да су њени правни следбеници, овде тужиоци, тужбу у овој правној ствари поднели дана 07.11.2017. године, то је тужба у овој правној ствари којом се тражи утврђење повреде нужног дела и смањење завештајних располагања, поднета након истека рока од 3 године од дана проглашења завештања предвиђеног одредбом чл.59 став 1 због чега је правилно првостепени суд закључио да не може да пружи правну заштиту тужиоцима у овој правној ствари.

Нису основани наводи жалбе тужилаца да је првостепени суд погрешно сматрао да тужба није поднета у року предвиђеном одредбом чл.59 став 1, те да је рок за застарелост права тужилаца на утврђивање нужног дела почео да тече тек са даном подношења захтева за наставак оставинског поступка О број 7382/12. Ово стога што из списка предмета несумњиво проистиче да је правна претходница тужилаца била присутна на рочишту на коме је проглашено завештање дана 21.08.2007. године иза оставиоца, сада пок.ЕЕ, којом приликом су се прихватила наследног дела и оспорила пуноважност завештања, а да истовремено није, све до рочишта у настављеном оставинском поступку дана 22.04.2015. године истакла захтев за редукацију тестаментa у висини нужног наследног дела, те да је од дана проглашења тестаментa до дана истицања захтева за редукацију тестаментa протекао рок од 3 године, предвиђен одредбом чл.59 став 1 Закона о наслеђивању, у односу на који ток времена не утиче радња подношења предлога за наставак оставинског поступка, јер је правна претходница тужилаца имала могућност да овај захтев истакне током трајања оставинског поступка и пре него што је упућена на подношење тужбе за оспоравање пуноважности завештања. Ово имајући у виду да је реч о губитку права на подношење тужбе, а не о застарелости потраживања, те наведени рок има карактер материјално-преклузивног рока, а не рока застарелости, стога се његовим пропуштањем губи право на тужбу, као и право које је требало да буде предмет заштите. Преклузивни рок је строжији рок од застарног, јер се на њега пази по службеној дужности, а не по приговору туженог. С обзиром на овакав карактер рока о коме је реч, у случају преклузије суд не одлучује мериторно, већ у складу са одредбом чл. 294 став 1 тачка 2 ЗПП-а, решењем одбацује тужбу, али имајући у виду фазу у којој је одлука донета и истоветност правне последице, није од утицаја на правилност одлуке у овој правној ствари.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер налази да нису од утицаја на доношење другачије одлуке на основу овлашћења из

члана 396 став 1 ЗПП-а.

С обзиром на исход спора и постигнути успех странака потврђена је и одлука о трошковима поступка, садржана у ставу трећем изреке ожалбене пресуде, који су досуђени и одмерени правилном применом одредбе чланова 150, 153, 154 и 163 ЗПП-а, као и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, важећих у време доношења одлуке, те Таксене тарифе како саставног дела Закона о судским таксама, важеће у време настанка таксене обавезе.

Приликом одлучивања Апелациони суд је имао у виду да је у изреци побијане пресуде код означавања листа непокретности поред слова л (l) изостављено слово н, али је имајући у виду да је означен тачан број листа непокретности, оценио да то није од утицаја на правилност побијане пресуде, у погледу идентификације непокретности, при чему се наведена омашка у куцању може исправити у складу са одредбом члана 362 ЗПП-а.

Имајући у виду све наведено, применом одредбе члана 390 и 401 тачка 2 ЗПП-а, одлучено је као у ставу првом изреке.

Како жалиоци нису успели у другостепеном поступку, а радња одговора на жалбу није нужни трошак, на основу одредбе чл.165 у вези са одредбом члана 153 и 154 ЗПП-а одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић